

PREVENTIVNÍ PROGRAM ZŠ PETŘINY SEVER, ŠKOLNÍ ROK 2024/25

PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ PREVENCE

Poradenské pracoviště:

ředitelka školy: Mgr. Jana Kindlová

školní metodička primární prevence:

Mgr. Karolína Peřichová, Mgr. Lucie Oppitzová- pro 1. stupeň,

Mgr. Miroslava Klosová - pro 2. stupeň

výchovná poradkyně: Mgr. Tereza Ondračková

školní psycholog: Mgr. Tereza Špinarová, MBA

speciální pedagog: Mgr. Lada Růžičková

ÚVOD

Školní preventivní program (ŠPP) vychází ze *Školní preventivní strategie*, z *Metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních*, č. j. 21149/2016, z *Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních*, č. j. 21291/2010 – 28, z vyhlášky MŠMT ČR č. 179/2016 Sb. Při jeho tvorbě byly brány na zřetel také *Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2019-2027*, *Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2021*, vyhláška č. 75/2005 o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních a *Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních* (č. j. MSMT-21149/2016).

Minimální preventivní program je dokumentem školy, který má poskytnout žákům, pedagogům i rodičům informace v oblasti prevence rizikových projevů chování, vést žáky k osvojování základních kompetencí v oblasti ochrany zdraví a zdravého životního stylu, k jejich osobnostnímu a sociálnímu rozvoji a posílení jejich sociálně komunikativních dovedností. Zároveň má u žáků rozvíjet dovednosti, které vedou k odmítání všech druhů sebedestruktivního chování, projevů agresivity a porušování zákona. K rizikovým projevům chování patří široké spektrum výchovných problémů a poruch chování u dětí a mládeže – interpersonální agresivní chování (agrese, šikana, kyberšikana, intolerance, antisemitismus, extremismus, racismus a xenofobie, homofobie), delikventní chování ve vztahu k hmotným statkům (vandalismus, krádeže, sprejerství), záškoláctví a neplnění školních povinností, závislostní chování (užívání návykových látek, netolismus, gambling), poruchy příjmu potravy, sexuální rizikové chování, negativní působení sekt, rizikové chování v dopravě a rizikové sportovní aktivity.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Název organizace: Základní škola Petřiny - sever,

Adresa: Na Okraji 43/305, 162 00 Praha 6

e-mail: skola@zspetriny.cz ,

webové stránky: www.zspetriny.cz

tel/fax: 235366150

Zřizovatel školy Úřad městské části Prahy 6 Čs. armády 23, Praha 6, PSČ 160 52 Zřizovací listina: Základní škola Petřiny – sever byla zřízena ke dni 1.1.1993 usnesením Obvodního zastupitelstva m.č. Praha 6 č.13/3 ze dne 15.12.1992. Součástí školy je školní jídelna a školní družina

ZŠ Petřiny – sever se nachází stranou městského ruchu v příjemném, upraveném, klidném prostředí Prahy 6, obklopená zelení. Její součástí je prostorná zahrada a velké hřiště s umělým povrchem. Ulice Na Okraji je vedlejší komunikací s malým provozem. I přes to je škola velmi dobře dopravně dostupná MHD – tramvaj, autobus i metro. Pro děti ze směru Bílá Hora je městskou částí Praha 6 zajišťován školní autobus, jehož zastávka je přímo před školou.

ZŠ Petřiny – sever je úplnou školou s 1. až 9. ročníkem, s kapacitou **660** žáků (kapacita plně naplněna). Školu navštěvují žáci především ze spádové oblasti, ale i žáci, kteří do školy přijíždí z celé Prahy i mimo ni. Výuka probíhá ve 2 až 3 paralelních třídách v ročníku.

Škola byla založena r.1961 a od té doby prošla několika rekonstrukcemi, které pomohly k její modernizaci a zkulturnění prostředí tříd, tělocvičen, šaten i sociálního zařízení. Třídy jsou světlé a prosluněné. Většina je orientována na jižní stranu do tiché ulice Na Okraji. Škola má čisté, estetické prostory. Chodby zdobí práce našich výtvarníků a pro školu charakteristické malby na zdech v duchu moře, pevniny a života v povětrí. Neméně důležitým prostorem je školní zahrada, která prochází už řadu let výraznou proměnou a to především velkou zásluhou samotných rodičů, pedagogů i žáků, kteří na ní odpracovali již mnoho brigád.

Škola provozuje činnost školní družiny, i v rámci družiny zařazují pedagožky téma prevence rizikového chování.

Žáky školy jsou převážně děti z okolí. Do školy za programem ZaS a výtvarným zaměřením dojíždí mnoho dětí i přes celou Prahu. Výjimkou nejsou ani děti mimopražské. Ve škole vzděláváme v posledních letech stále častěji také děti cizích státních příslušníků včetně dětí z Ukrajiny. Žáci, kteří plní povinnou školní docházku v zahraničí, k nám dojíždí podle možností jedenkrát ročně na přezkoušení. Jsme jejich kmenovou školou. Přibývá rovněž dětí s individuálním vzdělávacím plánem. O to větší důraz klademe na práci se třídou a průběžnou kontrolu klimatu tříd.

Hlavním rysem a dlouhodobým koncepčním záměrem naší školy je demokratizace, tvorba zdravého prostředí pro žáky, učitele i ostatní zaměstnance. Vytváření prostředí s přátelskou, vstřícnou atmosférou, které motivuje žáky k učení a tvořivé práci.

Snahou vedení školy je umožnit pedagogům prostor pro realizaci široké nabídky vyučovacích metod, podpora tvůrčího myšlení, zájmu o sebevzdělávání a profesní růst. Společným cílem je rozvíjet žákovy schopnosti komunikace, spolupráce, samostatného tvůrčího myšlení s důrazem na vlastní odpovědnost. Klasická výuka je obohacována různými formami a metodami práce, kooperativní výukou, projektovým vyučováním, kritickým myšlením, venkovní výukou.

Školu charakterizuje program **Začít spolu** na 1. stupni a od 6. ročníku nabídka rozšířené výuky **výtvarné výchovy a uměleckých řemesel**. O programu Začít spolu pojednáváme více níže v kapitole o nespecifické primární prevenci.

Výtvarné zaměření, které nabízíme na druhém stupni je určujícím faktorem nejen pro vzhled naší školy. Žákům nabízíme navýšený počet hodin VV a pracovních činností i rozšířenou nabídku tvořivých povinně volitelných předmětů.

Pravidelně pořádáme pro malé výtvarníky výjezdové výtvarné kurzy, malbu v plenéru. Několik let také vyjíždí žáci i jejich rodiče do zahraničí v rámci kunsthistorických zájezdů. Běžnou výuku i přípravu žáků na přijímací zkoušky, kterou zajišťují odborníci v oboru, můžeme dětem nabídnout v prostorách výtvarných dílen. Své práce žáci prezentují na již tradičních výstavách, kde vystavují jak obrazy, tak trojrozměrné modely a keramiku.

Veřejnosti nabízíme pravidelně pořádané vánoční trhy a tvůrčí dílny. Další tradicí je předmět oděvní tvorba, která poskytuje dětem možnost práce s nejrůznějšími materiály.

Pro zájemce o výtvarné zaměření pořádáme dny otevřených dveří, které mohou navštívit jednotlivci i celé třídní kolektivy spolu se svými učiteli.

Na škole také funguje **Žákovský parlament**, který napomáhá k lepší komunikaci mezi vyučujícími a žáky, ke zjišťování problémů v jednotlivých třídách a jejich efektivnímu řešení, pomáhá při plánování a přípravě akcí školy a jejich vyhodnocení.

Škola se v neposlední řadě zaměřuje na **důležitost rodiny** a jejího funkčního působení na dítě. Snažíme se se zákonnými zástupci žáků maximálně spolupracovat, komunikovat a zapojovat je do akcí školy.

3. ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU NA ŠKOLE, DLOUHODOBÁ STRATEGIE PREVENCE

V minulosti byly problémy menšího rázu řešeny pedagogickými pracovníky ve spolupráci s rodiči a vedením školy. Ve výjimečných případech byla spolupráce rozšířena o pracovníky policie nebo sociálního odboru dle příslušného bydliště. Některé případy byly konzultovány s pracovníky PPP.

Na škole působí též výchovná poradkyně, školní psycholožka a speciální pedagožka průběžně pracující se žáky, kteří potřebují jejich pomoc.

Jeden den v měsíci se schází školní poradenské pracoviště k probrání aktuálních problémů. Pracoviště je složeno z metodiček prevence, výchovné poradkyně, speciální pedagožky, školní psycholožky, zástupkyň a ředitelky školy.

Záškoláctví

Případy záškoláctví jsou na naší škole ojedinělé, vyskytuje se spíše případy dlouhodobých omluvených absencí nebo případy často se opakujících omluvených jednodenních absencí. Snažíme se tyto situace řešit se zákonnými zástupci, případně ve spolupráci s OSPODEM u žáků, kteří jsou pod jejich dohledem.

Návykové látky:

Co se týče návykových látek, pak největším problém se při rozhovorech s dětmi i jejich rodiči ukazuje být kouření, u vyšších ročníků v menší míře konzumace alkoholu a experimentální užívání

marihuany. V poslední době jsme zaznamenali případy kouření e-cigaret, zaměřujeme se ve vhodných předmětech i na informace o zdravotních dopadech.

V loňském roce jsme nezaznamenali žádný případ vnesení či užití návykové látky ve škole či na školní akci.

Prevenci v této oblasti máme silně zastoupenu, zaměřujeme se na legální OPL, ke kterým mají žáci nejsnadnější přístup. Dále se snažíme o otevřenou komunikaci se žáky, aby každý podobný případ byl odhalen včas.

V posledních letech jsme zaznamenali rostoucí počet případů závislostního chování na hrách, sociálních sítích a mobilních telefonech obecně. Proto jsme se rozhodli i po diskuzích s dětmi zakázat používání mobilních telefonů o přestávkách, aby měli žáci více prostoru pro relaxaci, navazování vztahů a uspokojování svých biologických potřeb. Snažíme se žáky vést k uvědomění, že je mobilní telefon dobrý sluha, ale zlý pán.

V hodinách Výchovy ke zdraví, Přírodopisu i v dalších hodinách žáky seznamujeme se zdravotními riziky kouření, zaměřujeme se na trénink schopnosti čelit sociálnímu tlaku.

Šikana, kyberšikana:

Přesto, že je škola poměrně velká, mají o přestávkách dozírající učitelé přehled o pohybu žáků i o jejich chování. Případy šikany bývají třídními nebo asistenty učitele většinou podchyceny již v počátečním stádiu. Ve spolupráci školních metodiček prevence se školní psycholožkou a třídním učitelem je důsledně řešena tak, aby se zabránilo jejímu dalšímu rozvoji.

V loňském školním roce jsme řešili minimální počet výskytu závažných případů **kyberšikany** nebo nevhodného chování v kyberprostoru. V prevenci se zaměřujeme na informace o rizicích při komunikaci prostřednictvím multimédií.

Dlouhodobým cílem je rovněž posílit preventivní působení na žáka na 1. stupni s podporou některé z osvědčených a akreditovaných metodik. Probíhají školení vyučujících 1. stupně v projektu preventivní výchovy pro nejmladší žáky – **Zipyho kamarádi**. Jedná se o mezinárodně otestovanou komplexní metodiku preventivních bloků.

Ve školním roce 2017/2018 jsme zapojili metodiku Zipyho do výuky některých tříd na 1. stupni. Zároveň proběhlo proškolení šesti učitelek 1. stupně k pokračující metodice – Jablík. Obecně chceme posílit prevenci na 1. stupni. V oblasti prevence vyvíjí naše škola velké množství aktivit, prevence je ve značné míře začleňována do výuky jednotlivých předmětů.

4. GARANTI PROGRAMU

Na realizaci MPP se podílí tito zaměstnanci školy:

ředitelka školy: Jana Kindlová (koordinace programu)

školní metodičky primární prevence:

Karolína Peřichová, Lucie Opitzová, Miroslava Klosová

výchovná poradkyně: Tereza Ondračková (práce se záškoláky, výběr povolání)

školní psycholožka: Tereza Špinarová (práce s problémovými žáky 1. a 2. stupně, práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami)

speciální pedagožka: Lada Růžičková (práce s problémovými žáky 1. a 2. stupně, práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami)

A v neposlední řadě jednotliví **třídní učitelé**.

Náplň práce třídního učitele v oblasti prevence:

- **vedení třídnických hodin - probíhají od 4. do 9. třídy 2x měsíčně**
- věnování zvýšené pozornosti žákům s problémovým chováním a signálům prvních známek užívání návykových látek
- sledování vztahů ve třídě, začleňování problémových žáků do kolektivu - udržování a podpora komunikace, týmové spolupráce a přátelské atmosféry ve třídě
- spolupráce se školní metodičkou primární prevence, výchovnou poradkyní, školní psycholožkou, speciální pedagožkou a vedením školy
- komunikace s rodiči.

Dle aktuální potřeby jsou do naplňování Preventivního programu zapojováni i ostatní pedagogičtí a nepedagogičtí zaměstnanci školy. Kontakty a případné konzultační hodiny na všechny výše uvedené pracovníky je možné vyhledat na webu školy.

5. SPOLUPRÁCE S ODBORNÍKY

Spolupráci s odborníky na jednotlivé oblasti prevence považujeme za účelnou. Vyhledáváme odborníky, kteří se zaměřují na konkrétní oblast specifické primární prevence. Pokud je to možné, zveme si je do školy. V opačném případě navštěvujeme se žáky besedy na různá téma. Při vyhledávání odborníků nám jde nejen o kvalitu, ale též o hospodárnost. Proto se snažíme spolupracovat se státem financovanými nebo neziskovými organizacemi. Konkrétně se jedná o následující odborníky a organizace:

Mgr. Lada Růžičková - speciální pedagožka, l.ruzickova@zspetriny.cz, Mgr. Tereza Špinarová, MBA - školní psycholožka t.spinarova@zspetriny.cz

Pedagogicko-psychologická poradna – obvodní metodik prevence Mgr. Ondřej Mýtina, mytina@ppp6.cz, Mgr. Lenka Chmelařová, chmelarova@ppp6.cz

Jules a Jim, <https://julesajim.cz>

protidrogový koordinátor MČ Praha 6 -Martina Vymyslická <mvymyslicka@praha6.cz> referent krizového řízení

Mgr. Dagmar Šobišková - vedoucí oddělení péče o rodinu a děti, dsobisek@praha6.cz

o.s. Divadelta - předseda sdružení, koordinátorka programů a představení MgA. Jitka Rosenová, , www.divadelta.cz

Linkin Sphere, <https://linkinsorg.cz>

Hygienická stanice hlavního města Prahy, <http://www.hygpraha.cz>

Linka bezpečí (poradna pro rodiče a učitele) – <https://linkabezpeci.cz>

Policie hl.m.Prahy usop.prev@mppraha.cz

Bezpečné chování - metodické programy Bc. Zdeněk Bartoš, e-mail: bartos.prev@mppraha.cz

Sociálně patologické jevy - metodické programy Michal Petr, petr.prev@mppraha.cz

Besedy a workshopy těchto organizací jsou financovány ze strany rodičů žáků, SRPŠ, ÚMČ Praha 6 nebo MHMP, pravidelně žádáme o granty, ze kterých hradíme velkou část placených programů.

6. PROPAGACE

Propagace preventivních akcí probíhá ústním sdělením ze strany třídních učitelů, zprávami v Bakalářích, dále je možné informace o akcích najít v týdenním plánu. Dále zasíláme všem rodičům školy informační emaily či zprávy v Bakaláři metodičky prevence k aktuálním problémům.

7. CÍLE PREVENCE NA ŠKOLE

Cílem prevence je **minimalizace výskytu rizikového chování** u žáků naší školy. Za naší silnou stránku považujeme **nespecifickou primární prevenci**.

Život na naší škole je pravidelně obohacován nejrůznějšími aktivitami, které nám pomáhají vytvářet příznivé klima. Chceme proto pokračovat v mnohaleté tradici těchto aktivit, které jsou dále podrobně charakterizovány právě v kapitole o nespecifické primární prevenci.

V oblasti specifické primární prevence zohledňujeme především věk žáků a školní vzdělávací program. Podle toho jsou pak v jednotlivých ročnících zařazovány jednotlivé aktivity, které mají napomáhat snížení výskytu těchto jevů u žáků naší školy.

Prioritou je především prevence šikany a kyberšikany, prevence vzniku závislosti na návykových látkách. Dále chceme žáky vést ke zdravému životnímu stylu a kladnému sebepřijetí.

8. NESPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE

Nespecifická primární prevence je silnou stránkou naší školy. Je naším prvořadým cílem vytvořit pro žáky motivující učební prostředí, kde se budou cítit bezpečně, a které budou moci přijmout za své.

Cílem preventivního programu je vytvořit optimální prostředí pro výuku jak pro pedagogy, tak pro žáky. Již mnoho let se snažíme být školou, která neznamená pro žáka hrozbu, ale příjemné místo k setkávání se se spolužáky a učiteli, kde může rozvíjet svoji osobnost. Naše škola má status **Rodiče vítáni**.

Způsoby, kterými těchto cílů dosahujeme, jsou následující:

Školní řád

Fungování školy bez jasně stanovených pravidel není možné, proto má každá škola svůj školní řád. My jsme se ho snažili sepsat stručně a zahrnout zde základní pravidla chování ve škole. Hlouběji se seznamují žáci se školním řádem v 1. a 6. třídách, tedy vždy na začátku nové fáze vzdělávání. Klíčové body školního řádu jsou žákům připomínány ve všech ročnících vždy na začátku nového školního roku.

Rodiče jsou se školním řádem vždy seznámeni na třídních schůzkách, které probíhají každoročně v září.

Zpracovali jsme systém pochval a zavedli jsme na naší škole dělení na pochvalu třídního učitele a pochvalu ředitelky školy. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Školní řád zároveň považujeme za dokument stále otevřený, v případě nutnosti či společenské potřeby jsme připraveni jej aktualizovat, i když věříme, že naopak stabilita zásad, které vyžadujeme souvisle po žácích po celou dobu školní docházky, vede k jejímu snazšímu zafixování.

Každá třída si vytváří také vlastní vnitřní pravidla chování ve třídě, která vychází z vnitřních potřeb žáků a učitelů.

PROSTŘEDÍ ŠKOLY

Samotné prostředí školy je určujícím faktorem pro úspěšnost vytvoření příjemného pracovního klimatu. Proto je interiér školy upraven tak, aby se zde více odrážela individualita našich žáků a zároveň i specializace naší školy.

Stěny chodeb ve všech patrech byly vyzdobeny malbami žáků (s tématy moře, pevniny a života v povětří). Nástěnky na chodbách slouží k pravidelnému vystavování dalších výtvarných prací. Vznikají tak malé vernisáže, zachycující jejich výtvarné zrání, čímž se snažíme v dětech vzbudit hrđost na vlastní práci.

V jednotlivých patrech se rovněž nachází vitríny, které byly dříve využívány k prezentaci výsledků práce našich žáků. V posledních letech je měníme na školní knihovničky, z nichž si žáci mohou půjčovat knihy a časopisy.

Stejně tak je nepsaným pravidlem, že i v jednotlivých třídách jsou vyvěšovány jak práce výtvarné, tak i výsledky projektů jednotlivých tříd, případně fotodokumentace třídy ze společných aktivit. Cílem je vytvořit u žáků sounáležitost s vlastní třídou a podporovat tvůrčí pracovní prostředí.

Zároveň se snažíme o vytvoření maximálně kulturního prostředí, proto investujeme každoročně nemalé výdaje na nejrůznější opravy a úpravy ve škole. Proto jsme přistoupili k přeměně školní zahrady v otevřený prostor pro aktivity žáků všech věkových kategorií.

Jsme si plně vědomi toho, že právě o přestávkách je větší nebezpečí nežádoucích projevů chování. Na všech patrech jsou proto důsledně dodržovány dozory, abychom takovým projevům předcházeli.

Program „Začít spolu“ na 1. stupni

Programu ZaS je realizován ve všech třídách 1. stupně v souladu s osnovami vzdělávacího programu Základní škola a ŠVP. Ve 4. a 5. ročníku vzhledem k náročnější výuce dochází ke kombinaci ZaS (projekty, skupinová práce ...) s klasickou výukou.

Program zcela reaguje na potřeby společnosti, na rozvoj klíčových kompetencí, které jsou pro člověka nezbytně nutné při úspěšném uplatnění ve společnosti. Především děti učí umět přijímat změnu a aktivně se s ní vyrovnat, kriticky a tvořivě myslit a umět si vybrat, řešit problémy, vzájemně spolupracovat, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodnutí, být tolerantní.

Při realizaci programu spolupracujeme se spol. Step by step, s PFUK. Dále jako fakultní škola úzce spolupracujeme s Pedagogickou fakultou Karlovy univerzity. Další spolupráce je navázána s přírodovědeckou fakultou a fakultou tělovýchovy a sportu. Studenti fakulty přicházejí do tříd ZaS na praxi i na hospitace.

O výuku touto metodou je mezi rodiči velký zájem. Cílem je vytvářet ucelený vzdělávací program pro žáky. V programu je kladen důraz na samostatnost žáků, na schopnost týmové spolupráce, na komunikativnost. Preferujeme individuální přístup k dítěti, partnerství rodiny a školy. Filosofie tohoto programu vychází z Popperovy filosofie otevřené společnosti a vede k demokratickému myšlení a jednání dětí i dospělých. Principy kurikula programu preferují integrované učení hrou, činnostní učení, centra ve třídě, aktivní účast rodin a spolupráci s komunitou v místě školy. Tento program reaguje na potřeby nového pohledu na výchovu dítěte v souvislosti se změnami ve společenských vzorcích, ke kterým dochází v posledních letech.

Typickými znaky ZaS jsou:

- **Ranní setkání-kruh** (učí děti starat se o sebe i o druhé, naslouchat, respektovat názory druhých, hledat nevhodnější řešení problémů a komunikovat)
- **Centra aktivity a podnětné prostředí** (umožňují učení v malých skupinách přímým zkoumáním v rámci samostatného a aktivního zapojení)
- **Hodnocení** (zaměřuje se na to, co dětí umí a znají, ne na to, kde jsou jejich nedostatky, jedná se o pozitivní zpětnou vazbu, zahrnuje i sebehodnocení)
- **Účast rodiny** (spolupráce s rodiči na důvěrné bázi)

Zážitkové kurzy v 6. třídách

Naše škola pořádá pravidelně každý rok pro 6. třídy zážitkové kurzy, které slouží k upevnění nového kolektivu.

Tyto kurzy považujeme za velmi důležitý prvek preventivního programu na 2. stupni. Trvají většinou čtyři dny a konají se mimo Prahu.

Je naším cílem dosáhnout 100 % účasti všech žáků, kteří nastupují do 6. ročníku. Aktivity na kurzech jsou řazeny tak, aby se na začátku kurzu mohli žáci mezi sebou seznámit, aby poznali své silné i slabé stránky, naučili se spolupracovat s ostatními členy kolektivu a našli si zde své místo. Také díky grantům od Prahy 6 jsme mohli i v letošním roce opět připravit zážitkové kurzy vlastními silami. Už desátý rok v řadě se nám daří připravit kurz pro všechny nové šesté třídy a to téměř se

stoprocentní účastí. Tradičně probíhají na Husově boudě v Krkonoších.

Při přípravě kurzů respektujeme specifika jednotlivých tříd. Zatímco v případě 6.A se jedná vždy o třídu zcela novou, zčásti tvořenou žáky z jiných škol a zčásti našimi žáky z prvního stupně, v případě 6.B a 6.C se jedná o žáky naší školy, kteří se znají již z 1. stupně. Tomu odpovídá i kompozice činností na kurzech.

Za zásadní považujeme, že se všech kurzů kromě třídních vyučujících zároveň vždy účastní i další učitelé, kteří v těchto třídách vyučují, dále pak naše školní psycholožka a speciální pedagožka, které budou v průběhu kurzu mapovat nově vzniklé školní kolektivy.

Pedagogický sbor a třídní učitelé

Učitelé naší školy se snaží přistupovat k žákům individuálně a s pochopením pro jejich případné problémy v rodině i ve škole. Při výskytu hlubšího problému spolupracuje třídní učitel při jeho řešení se školní psycholožkou, výchovnou poradkyní či školní metodičkou prevence (dle charakteru problému).

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou ve většině tříd asistenti. Na 1. stupni působí i asistenti pro podporu programu Začít spolu.

Cílem výuky v naší škole je podnítit v žácích zájem o svět kolem nich a položit dostatečně pevné základy pro jejich další vzdělávání. Toho se snažíme dosáhnout pomocí začleňování aktivizujících metod do výuky, exkurzí obohacujících výuku o autentické zážitky, třídními i celoškolními projekty. Ve vhodných momentech začleňují učitelé ve výuce skupinovou práci, aby naučili žáky spolupracovat s ostatními. Snažíme se pomocí nejrůznějších exkurzí a besed propojit výuku se skutečným životem za zdmi školy, protože si uvědomujeme, že právě pro život mimo školu naše žáky připravujeme. Plán exkurzí a besed pro jednotlivé předměty je odevzdáván vedení školy vždy na začátku školního roku.

Třídní učitelé mají na naší škole více než jen formální funkci. Poslední roky vedou ve svých třídách třídnické hodiny jednou za dva týdny a to v každé třídě 4.-9. ročníku.

Pravidelné setkání s rodiči na třídních schůzkách se koná vždy v září. Zde třídní učitel seznamuje rodiče s plány školy na celý školní rok. Po čtvrtletním (listopad) a tříčtvrtletním (duben) hodnocení poskytuje všichni učitelé školy konzultace - tripartity, které jsou cíleně zaměřeny na řešení individuálních problémů konkrétních žáků. Zároveň každý třídní učitel sleduje žáky ve své třídě průběžně a při výskytu jakéhokoliv akutního problému bezodkladně kontaktuje zákonné zástupce, informuje vedení školy a aktivně se dále podílí na jeho řešení.

Spolupráce s rodiči

Stejně jako se snažíme vyvést pomocí exkurzí vyučování mimo samotnou budovu školy, snažíme se na druhé straně obohatit život školy o aktivity, které ji otevřou i pro rodiče, prarodiče, sourozence a přátele našich žáků, případně i pro lidi žijící v jejím okolí. Většina aktivit se opakují každoročně:

Malování na hedvábí

Vánoční dílny

Den otevřených dveří

Zápis do prvních tříd

Velikonoční dílny

Výstava výtvarných prací v ÚMCH

Zahradní slavnost

Brigády na úpravu školní zahrady

Tyto pravidelné akce jsou pak každoročně doplňovány různými akcemi jednorázovými. V akcích tohoto typu chceme pokračovat i v tomto školním roce.

Od roku 1991 je partnerem školy ***Sdružení rodičů a přátele školy při Základní škole Petřiny – sever***. Spolupráce je založena na vzájemné důvěře a otevřenosti. Činnost SRPŠ je zaměřena na koordinaci a sjednocování výchovného působení rodiny a školy. Členské příspěvky jsou určeny na materiální a finanční pomoc škole. O rozpočtu SRPŠ a hospodaření s příspěvky rozhodují rodiče. Výrazně se tak právě rodiče spolupodílí na realizaci celoškolních akcí, přispívají na materiální vybavení školy, nadstandardní pomůcky, výjezdy na ŠVP aj.

Rodiče budoucích prvňáčků se mohou zúčastnit v průběhu roku dnů otevřených dveří na 1. stupni, kde se stávají přímo diváky vyučovacího procesu. Čtyřikrát ročně totiž probíhá odpoledne tzv. *Škola nanečisto*.

Mimo zmiňovanou spolupráci škola buduje dobré vztahy s rodiči svou otevřeností, což potvrzuje i získaný status „Rodiče vítáni“, který je určen školám, které jsou otevřené komunikaci s veřejností a rodiči.

Nabídka volnočasových aktivit

Život ve velkoměstě znamená určitá omezení venkovního prostoru pro všechny děti. Čtvrt, v níž se naše škola nachází, naštěstí poskytuje dětem dostatek zeleně, kde mohou po vyučování trávit svůj čas. Ne každé dítě dokáže tento volný odpolední čas trávit smysluplným způsobem. Některé děti se v důsledku toho mohou nudit. Právě z nudy pak mohou začít experimentovat se zakázanými látkami nebo se přidat k partě, která se věnuje nelegálním aktivitám. Proto naše škola nabízí široké spektrum odpoledních kroužků.

Cílem těchto kroužků je tedy zajistit, že děti budou trávit svůj volný čas smysluplnými aktivitami, které budou dále rozvíjet jejich osobnost. Nabídka kroužků, které v odpoledním čase probíhají v naší škole je velmi široká. Celá nabídka je vždy na začátku školního roku umístěna na webových stránkách školy.

Charitativní akce

Již několik let probíhají na naší škole nejrůznější akce charitativního typu. Jejich cílem je nejen vybírání příspěvku na nějakou prospěšnou aktivitu, ale zároveň tak chceme u žáků navodit pocit samozřejmosti při podílení se na těchto charitativních aktivitách. Pomáhání druhým lidem by se jim mělo stát dobrým zvykem. Jedná se například o:

- srdíčkový den (jaro)
- výtvarné dílny na adopci dítěte v Indii (podzim)
- květinový den, den proti rakovině (květen)
- Domov sv. Rodiny – dlouhodobá spolupráce,
- různá vystoupení a koncerty žáků naší školy

9. SPECIFICKÁ PREVENCE DLE OBLASTÍ

Záškoláctví

Zařazení tématu v ŠVP:

- 1.-3. ročník – prvouka – prostředí ve škole, bezpečná cesta do školy, vztahy mezi lidmi, tolerance ke spolužákům, mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, práva dítěte
6. ročník – občanská výchova – škola, školní pravidla, školní řád, práva a povinnosti žáků, vklad vzdělání pro život
8. ročník – občan a práce - životní cíle a plány, význam motivace a sebekázně

Všechny třídy prochází školní řád vždy v rámci třídnického bloku na začátku každého školního roku. Vždy druhý den po zahájení školního roku je v každé třídě třídnický den. V rámci tohoto třídnického dne prochází učitel se žáky školní řád a probírá se žáky způsob a postupy uvolňování ze školní výuky a omlouvání absencí.

Se zákonnými zástupci řešíme i případné pozdní příchody žáků, které monitoruje TU.

Postup při řešení záškoláctví je součástí krizového plánu školy.

Šikana a extrémní projevy agrese

Zařazení tématu v ŠVP:

- 1.-3. ročník – prvouka – bezpečná cesta do školy, vztahy mezi lidmi, tolerance ke spolužákům, mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, práva dítěte
- 4.-5. ročník – přírodověda – stres a jeho rizika, mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým,
6. ročník – občanská výchova – škola, školní pravidla, školní řád, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku, vandalismus
- 6.-7. ročník – etická výchova – respekt vůči druhým lidem, respektující komunikace, asertivita
7. ročník – občanská výchova – problematika mezilidské komunikace, lidská setkání, lidská práva, práva dítěte, šikana
8. ročník - občan a práce – podobnost a odlišnost lidí, charakter, osobní vlastnosti, stereotypy v posuzování druhých lidí
9. ročník – občanská výchova – právní řád ČR, právní vědomí, druhy a postupy protiprávního jednání

Jak již bylo uvedeno výše, samotné prostředí školy a vztahy mezi žáky a učiteli, případně mezi samotnými žáky považujeme za určující pro prevenci sociálně patologických jevů. Naším cílem je vytvořit ve škole zdravé prostředí bez nepřátelství, agresivity a šikan. Naším cílem je udržení přátelského interiéru školy. Proto je naše škola různobarevná, stejně jako jsou různí žáci, kteří ji navštěvují. Na chodbách vystavujeme díla našich žáků, protože v nich chceme povzbudit hrdost na vlastní výsledky práce.

Pravidelné aktivity otevírající naši školu veřejnosti (Velikonoční dílny, Vánoční dílny, Den otevřených dveří, Zahradní slavnost). Důkladně monitorujeme situaci na chodbách i ve třídách

během přestávek (zvláště v šatnách, na toaletách a v zákoutí před velkou tělocvičnou).

K vytvoření přátelských vztahů ve třídě napomáhají i školy v přírodě jedenkrát za rok pro každou třídu 1. stupně a nevýtvarnou třídu, ve výtvarných třídách se koná tzv. výtvarný plenér. Většinou se tyto výjezdy odehrávají v závěru školního roku a jsou tří až pětidenní.

Žáci 5. a 7. ročníku absolvují též týdenní výjezd v rámci lyžařského výcviku.

Velmi oblíbený je i podzimní plenér pro zájemce z různých výtvarných tříd – setkávají se zde žáci 7.-9. výtvarných tříd.

Co se týče vandalismu, za zcela zásadní považujeme především potírání těchto projevů chování v areálu školy. Pokud bude žák přistižen při úmyslném ničení školního majetku, musí vzniklou škodu uhradit a dále bude potrestán dle školního řádu.

Vandalismus je také tématem občanské výchovy v 6. a 9. ročníku.

O důsledcích delikvence a kriminality jsou žáci poučeni částečně v 8. ročníku v rámci předmětu občan a svět práce a především v občanské výchově v 9. ročníku.

Opět je třeba demonstrovat důsledky kriminálního chování na konkrétních případech.

Kyberšikana, kybergrooming, sexting, bezpečnost na internetu, netolismus

Zařazení tématu v ŠVP:

1.-3. ročník – prvouka – pravidla slušného chování, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání

5. ročník – informatika – pravidla chování na internetu, základy práce s počítačem, zásady bezpečné práce s počítačem (psychohygiena)

6. ročník – občanská výchova, informatika

– škola, školní pravidla, školní řád, pravidla chování na internetu

6. -7. ročník – etická výchova – respekt vůči druhým lidem, respektující komunikace, manipulační působení médií, asertivita,

Kyberšikanu a další projevy rizikového chování, které souvisí s používáním ICT, považujeme za velmi závažné a věnujeme jim v PP značný prostor.

Učitelé 1. i 2. stupně spolupracují při výskytu problémů se školní psycholožkou, výchovnou poradkyní, metodičkou prevence, vedením školy a především s rodiči.

Dlouhodobě spolupracujeme s útvarem prevence Městské policie hl.m. Prahy, který se také zaměřuje na přednášky o bezpečnosti. Tyto přednášky budou zařazeny pro všechny třídy školy, téma jsou řazena s ohledem na věk.

Rizikové sporty a doprava

Zařazení tématu v ŠVP:

1.-2. ročník – tělesná výchova - organizace, hygiena a bezpečnost v TV, bezpečný pohyb, ošetření drobných poranění, přivolání pomoci

1.-3. ročník – tělesná výchova - organizace, hygiena a bezpečnost v TV, bezpečné chování

1.-3. ročník – prvouka - člověk a jeho zdraví, životní potřeby, hygienické návyky, bezpečné chování,

první pomoc, bezpečné chování v silničním provozu, krizové situace, první pomoc

5. ročník – přírodověda – člověk (funkce některých orgánů a orgánových soustav), drobné úrazy a poranění

Žáci 3. a 4. ročníku absolvují plavecký výcvik a ve 2. pololetí 3. ročníku a 1. pololetí 4. ročníku. Celkem absolvují 40 hodin plavání.

Na 1. stupni je téma bezpečí nejsilněji zastoupeno dopravní výchovou ve 4. ročníku, kdy žáci v průběhu celého školního roku navštěvují **dopravní hřiště** a na závěr roku pak obdrží průkaz malého cyklisty. Žáci navštěvují dopravní hřiště na Vypichu, celkem absolvují 5 hodin výcviku, z toho 4 hodiny jsou jízdy a 1 hodina je teoretická výuka.

V 7. ročníku pak probíhá lyžařský výcvik.

Na bezpečné sportování pak klademe důraz ve všech hodinách tělocviku.

V loňském roce jsme měli projektový den od organizace **Life rescue – den malého záchranáře**, kde byla dětem nabídnuta přednáška první pomoci a také praktické nácviky první pomoci. I letos chceme využít nabídky organizace Life rescue pro 7. třídy.

Výchova ke zdravému životnímu stylu se realizuje především prakticky v rámci tělesné výchovy, v 8. ročníku v rámci předmětu Výchova ke zdraví.

Ve všech ročnících 1. i 2. stupně je časová dotace tělesné výchovy 2 vyučovací hodiny týdně. Jsme si vědomi toho, že je u dětí důležité vytvořit správné stravovací a pohybové návyky, zároveň se v pubertě u chlapců zvedá hladina testosteronu, kterou je vhodné náležitě usměrnit.

I v průběhu výuky proto mohou žáci usměrnit svoji energii o velkých přestávkách, kdy jsou dle možností otevřeny tělocvičny zvlášť pro 1. a 2. stupeň. V obědové pauze využívají žáci prostor školní zahrady a hřiště.

Rasismus a xenofobie

Zařazení v ŠVP:

1.-3. ročník – prvouka – mezilidské vztahy, slušné chování, principy demokracie, politické strany, církve, pomoc nemocným a sociálně slabým, společný „evropský dům“, základní lidská práva a práva dítěte

4.-5. ročník - přírodověda - soužití lidí, mezilidské vztahy

6. ročník – dějepis – historie antisemitismu, krizová oblast Blízkého východu v historii

7. ročník – občanská výchova – lidská práva, práva dítěte, listina základních práv a svobod

9.ročník – dějepis – historie antisemitismu, totalitní a rasistické ideologie.

S postupným přílivem cizinců do naší země přibývá i v naší škole dětí pocházejících z jiné země, zejména z Ukrajiny. Chceme těmto dětem vytvořit přijemné pracovní prostředí, a proto nemůžeme v žádném případě tolerovat projevy xenofobie a rasismu v areálu školy, tyto jsou přiměřeně postihovány dle školního řádu.

Za určující tak považujeme nastavení takové atmosféry ve škole, která přijímá každou kulturní odlišnost jako obohacující prvek.

Znevýhodňování dětí z rasových, náboženských či politických důvodů není přípustné. K žákům,

kteří nezvládají plně český jazyk, přistupujeme individuálně a s pochopením, v žádném případě jejich nedostatky nezesměšňujeme před ostatními žáky.

Se základními světovými náboženstvími a rozdíly mezi nimi se žáci seznámí v rámci dějepisu a občanské výchovy 7. třídy.

Na prevenci xenofobie a politického extremismu se zaměřujeme v 9. ročníku v dějepisu během výuky tématu holocaust. Projekt je vždy završen exkurzí, např. do památníku v Lidicích.

Sexuální rizikové chování

Zařazení tématu v ŠVP:

- 1.-3. ročník – prvouka - člověk a jeho zdraví, životní potřeby, hygienické návyky, bezpečné chování, sexualita, základy reprodukce, vývoj jedince, poznávání pohlaví
5. ročník – přírodověda – člověk (funkce některých orgánů a orgánových soustav), význam osobní hygieny
8. ročník – výchova ke zdraví - fáze života člověka, výběr partnera, založení rodiny, typy rodin, sexualita, reprodukční zdraví, ochrana před početím, pohlavně přenosné choroby,
8. ročník – biologie člověka – rozmnožovací soustava, sexualita Sexuální výchova je začleněna výukově především do 5. a 8. ročníku.

Žáci v 8. a 9. ročníku absolvují přednášku od Policie hl. m. Prahy o partnerském násilí a bezpečném dospívání.

Tabák, alkohol, nelegální návykové látky

Zařazení tématu v ŠVP:

- 1.-3. ročník – prvouka – návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek
- 4.-5. ročník - přírodověda – návykové látky a jejich odmítání
5. ročník - přírodověda – návykové látky
7. ročník – občanská výchova - komunikace, netolismus, bezpečné chatování, nácvik asertivních technik, odmítání, jak na manipulaci
8. ročník – výchova ke zdraví – návykové látky, druhy návykových látek, strategie odmítání, zdravotní důsledky, netolismus, gambling, vliv na zdraví člověka, možnosti léčby
9. ročník – občanská výchova – právní řád ČR, právní vědomí, druhy a postupy protiprávního jednání.

Mezi návykové látky, na jejichž prevenci se zaměřujeme, patří především tabák, alkohol a marihuana, které jsou i dle výsledků dotazníkového šetření mezi žáky naší školy nejrozšířenější a dále pak všechny omamné a psychotropní látky.

Školním řádem je stanoven zákaz požívání takových látek v celém areálu školy a na všech školních akcích a případné porušení je sankcionováno dle školního řádu, včetně elektronických cigaret a jiných tabákových výrobků.

Teoreticky se žáci seznámí s nebezpečím závislosti především v rámci přírodovědy v 5. ročníku. V tomto ročníku rovněž příslušník policie navštíví naši školu, aby seznámil žáky s riziky užívání návykových látek.

V 7. ročníku si žáci v občanské výchově a etiketě osvojují techniky asertivní komunikace a učí se bránit manipulaci.

K tématu drog se vracíme i v 8. ročníku v hodinách výchovy ke zdraví. Vyučující se zaměřují především na začlenění aktivizujících metod do výuky, kdy žáci sami musí dojít k pochopení důsledků užívání návykových látek.

Závislostní chování (gambling, workoholismus, atd.)

Zařazení tématu v ŠVP:

1. -3. ročník – závazný projekt „Rodina“ (1. ročník), domov, prostředí domova, role členů rodiny a postavení jednotlivce, život a funkce rodiny, práva dítěte

4.-5. ročník – přírodověda – osobní bezpečí – chování v rizikovém prostředí, krizové situace (týrání, sexuální zneužívání)

7. ročník – občanská výchova – lidská práva, práva dítěte, listina základních práv a svobod

Poruchy příjmu potravy

Zařazení tématu v ŠVP:

1.-3. ročník – prouka - člověk a jeho zdraví, životní potřeby

4.-5. ročník – přírodověda – člověk (funkce některých orgánů a orgánových soustav), význam správné výživy a režimu dne

8. ročník – výchova ke zdraví - zdravá výživa, pitný režim, obezita, poruchy příjmu potravy, alternativní stravovací styly, – biologie člověka – trávicí soustava, složky potravy, metabolismus, poruchy příjmu potravy, civilizační nemoci, stres a jeho vztah ke zdraví

9. ročník – občan a práce - vnitřní svět člověka - sebehodnocení

Dovednosti pro život (komunikační, kompetence k řešení problémů apod.)

1.-3. ročník – pravidelný ranní kruh, práce v centrech, práce na projektech

4.-9. ročník – 1x za 14 dní 1 třídnická hodina (možno slučovat)

Do výuky jsou také zařazovány preventivní programy od externích organizací - rozpis viz níže, obsahují všechny projevy rizikového chování.

10. PLÁN PREVENCE NA ŠKOLNÍ ROK 2024/2025

PLÁN AKTIVIT PRO 1. STUPEŇ 2024/25

Programy od Jules a Jim:

5. ročník - Šikana a kyberšikana, od Policie - Drogy I. pro 5. třídy - Jak se bránit kyberšikaně

Divadelta - během ledna/února - pro 1. a 5. ročník, výběr dle situace ve třídách

Programy od Policie hl. města Prahy - průběžně celý rok

Ve 3. A probíhá program Jablík - celý rok

Ve třídách na 1. stupni je realizován program Zipyho kamarádi.

PLÁN PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO 2. STUPEŇ - NA ŠKOLNÍ ROK 2024/25

TŘ	TÉMATA	PLACENÉ PP	POLICIE - programy zdarma
5. t		JaJ - Šikana a kyberšikana - 3 hod	Drogy I
6. t	► DOSPÍVÁNÍ ► STMELENÍ ► ŠIKANA/ KYBERŠIKANA	JaJ - Sociální rozvoj - Budujeme naši třídu - 3 hodiny Čas proměn pro dívky	Bezpečné chování v elektronickém světě II. (1 nebo 2 h) Šikana a násilí v dětských kolektivech (1 h)
7. t	► KYBERŠIKANA ► PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY ► KRIMINALITA	Kyberprostor - Linkin Sphere - Online predátoři - 3 hodiny -	Kyberšikana (1 h) Kriminalita dětí I. (jednání, odpovědnost, následek) (1 h) + projekt Mladý zdravotník
8. t	► SEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ ► NÁVKOVÉ LÁTKY ► WELLBEING	JaJ - Alkohol - (Ne)pijeme s rozumem II. - 2 hodiny Pro 8. B - JaJ - Osobnostní rozvoj- <i>Wellbeing - stres a práce s časem,</i>	Autorská práva a internet - chlapci (2 h) Partnerské násilí - dívky (2 h) Drogy II. - drogy a zákon (zneužívání omamných a psychotropních látek) (1 h)
9. t	► SEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ ► PRÁVNÍ POVĚDOMÍ ► WELLBEING	JaJ - Osobnostní rozvoj- <i>Wellbeing - stres a práce s časem</i>	Bezpečné dospívání - chlapci (2 h) Bezpečné dospívání - jak se nestát obětí znásilnění - dívky (2 h) Základy právního povědomí I. (zákony v souvislostech - trestní zákoník, trestní řád, přestupkový zákon) (2 h)
všechny třídy - plenérie, ozdravné pobity, školy v přírodě, lyžařský kurz, adaptační kurzy, výlety, Zahradní slavnost			

ODKAZY:

MP Praha - Sociálně patologické jevy

Nabídka programů SPJ pro základní školy.pdf (mppraha.cz)

MP Praha - Bezpečné chování

VŠEOBECNÉ INFORMACE (mppraha.cz)

JaJ - Jules a Jim

Práce se třídou - Jules a Jim, z. ú.

Linkin Sphere

Kyberprevence | Linkin Sphere, z. s.

11. PROJEKTY

Vzhledem k naplněnosti školního roku různými programy a výjezdy, zařazení speciálního preventivního projektu zvažujeme, rádi bychom ho letos uskutečnili..

12. ŘEŠENÍ PŘESTUPKŮ

Přestupky proti školnímu řádu jsou zapisovány do elektronických žákovských knížek.

Kázeňský postih navrhuje třídní nebo jiný pracovník školy na pedagogické radě. Pedagogická rada problém projednává a vyjadřuje se k postihu s přihlédnutím k celkovému chování daného žáka a jeho školní kariéře.

Důvody k udělení kázeňských postihů jsou definovány ve školním řádu, který je k nahlédnutí u vedení školy, případně na webu školy. Snažíme se především při shledání nedostatků v chování konkrétních žáků informovat neprodleně rodiče a spolupracovat s nimi na nápravě. Rovněž pak spolupracujeme se školní psycholožkou, speciální pedagožkou, PPP, Policií ČR a sociálními odbory městských úřadů.

Krizový plán školy vychází z doporučení MŠMT. Zaměstnanci školy byli s jeho obsahem seznámeni na pedagogické radě. Tento krizový plán je v plném znění k nahlédnutí u metodičky primární prevence.

13. ZHODNOCENÍ PREVENTIVNÍHO PROGRAMU 2023/2024

Závěrečná zpráva Preventivního programu ZŠ Petřiny sever za rok 2023/2024 - I.stupeň

Tento školní rok došlo opět ke změnám v řadách poradenského pracoviště.

Novou posilou poradenského pracoviště se stala školní psycholožka Mgr. Tereza Špinarová, nadále setrvává speciální pedagožka Mgr. Lada Růžičková, výchovná poradkyně Mgr. Tereza Ondračková a školní metodička prevence Kristýna Karešová.

V tomto školním roce 2023/2024 jsme opět úzce spolupracovali s obvodními metodiky prevence Mgr. Ondřejem Mýtinou a Mgr. Lenkou Chmelařovou, kteří pro školní metodiky, v rámci pravidelných měsíčních porad, připravovali velmi pestré, motivační a užitečné přednášky a výjezdy školních metodiků.

V úzké spolupráci zůstáváme i s protidrogovou koordinátorkou ÚMČ Praha 6 – Mgr. Martinou Vymyslickou, jež se velmi dobře stará o školní metodiky a prevenci ve školách v rámci Prahy 6.

Letošní školní rok 2023/2024 se už nadále nesl v běžném školním životě. I přes běžný život byl znát nárůst psychických problémů i u dětí na I.stupni. Objevily se též úzkosti, strachy, deprese, častější tendenze sebepoškozování.

Kromě specifické a nespecifické prevence na naší škole, jsme se zaměřili také na oblast získávání resilience u dětí. A to zejména ve třídě 3.A, ve které probíhaly hodiny Jablíkových kamarádů.

Při tvorbě preventivního programu na školní rok 2023/2024 byla cílem příprava takové vzdělávací strategie, která bude komplexní a interaktivní, zaměřená na zkvalitnění komunikace, mezilidských vztahů, prevence šikany, projevy rasismu, xenofobie, intolerance a prevence návykových látek. Vzhledem k narůstajícímu využívání mobilních telefonů, tabletů a počítačů dětmi, jsme se zaměřili i na netolismus, kyberšikanu a na oblast nadměrného zneužívání internetu. Jak jsem již zmínila,

nově jsme zaměřili na podporu resilience u dětí.

V tomto školním roce jsme opět spolupracovali s organizací Divadelta, která prosazuje tvořivé a interaktivní programy v oblasti prevence rizikového chování formou interaktivního divadla.

I letos jsme spolupracovali i s organizací Život bez závislostí, která nám vytvořila programy napříč prvním i druhým stupněm. Bohužel jsme byli nuceni, nejen z důvodu naší nespokojenosti, ukončit spolupráci.

Na prvním stupni byly, jako každý rok, do výuky zařazeny programy Jablíkovi a Zippyho kamarádi. S tímto programem máme zkušenosti již několik let a pro velký úspěch jsou proškolováni další pedagogové. Metodika Jablíkových a Zippyho kamarádů je určena pedagogickým pracovníkům pro práci s dětmi ve věku 7-9 let. Tato metodika se zaměřuje na rozvoj copingových strategií a sociálních dovedností. Pomáhá žákům zvládat školní i osobní situace jako jsou emoce, komunikace, změna, ztráta....

Již sedmým rokem jsou na škole do výuky zařazeny třídnické hodiny, které jsou od 4.třídy pevně začleněné v rozvrhu hodin 1x za 14 dní. V rámci těchto hodin má třída i učitel prostor k řešení různých problémů, které se ve třídě vyskytují. Dále je zde prosto pro práci s třídním kolektivem, vztahy mezi spolužáky či pravidly třídy. Někteří třídní učitelé zařazují do třídnických hodin programy, které si sami žáci vymyslí a společně se je snaží zrealizovat. Třídnické hodiny jsou velmi důležitou součástí rozvoje osobnostních i sociálních dovedností žáků. Proto v tomto školním roce byl do programu vzdělávání pedagogů zařazeno školení v oblasti metodiky třídnických hodin.

Školní parlament, který je stále nedílnou součástí naší školy, úzce spolupracuje s vedením školy a koordinátorkami z řad vyučujících. Existence žákovské samosprávy podporuje rozvoj demokratických principů v praxi a aktivní podíl žáků na chodu školy. Podporuje jednak zodpovědnost žáků za vlastní vzdělávání, jednak umožňuje podíl na chodu školy. Zástupci Školního parlamentu se pravidelně setkávají na pracovních schůzkách, na nichž přednášejí návrhy a připomínky svých spolužáků ke vzdělávacímu procesu, školnímu prostředí, vzájemnému soužití. Snahou koordinátora je podpořit dovednosti žáků spojené s aktivitami parlamentu tak, aby nebyl pouze formální záležitostí, ale aby byli žáci vedeni k odpovědnosti za svou činnost.

Školní parlament předkládá podněty, otázky a návrhy vedení školy i pedagogům, je prostředkem pro přenos informací a rozvíjení spolupráci mezi všemi třídami. Zároveň se snaží o naplňování cílů školy v oblasti osobnostní a sociální výchovy, etické výchovy a výchovy demokratického občana. Chodu školního parlamentu se aktivně účastní žáci prvního i druhého stupně.

Během tohoto roku jsme se opět zaměřili na preventivní programy týkající se zneužívání internetu a kyberšikany či netolismu.

V pátých třídách došlo na začátku školního roku k programu od Života bez závislosti – Jak se bránit kyberšikaně.

Současně došlo k programu ve čtvrtých třídách Bezpečně na internetu a ve druhých třídách k programu Nejsme jen spolužáci, ale i kamarádi.

Bohužel s programy od Života bez závislostí jsme nebyli vůbec spokojeni. Jejich metodika počítala jen s frontální výukou. V programu chyběly aktivizační techniky, reflexe, ale ani připravenost lektorky nebyla dostatečná.

Začátkem nového roku (leden/únor) byla realizována preventivní divadla od společnosti Divadelta.

Představení Alenka v nesnázích pro první ročníky, které má dětem pomoci při vnímání vlastních emocí a vysvětlení je ostatním.

Pro páté ročníky bylo realizováno představení Trest, jehož tématem byla šikana, afekt, pomsta, oplácení..... Divadlo pomocí interaktivního zásahu žáků do děje pomáhá najít takové strategie chování, které mohou pomoci k nalezení vhodného prostředku, jak tomu předejít.

Ve druhé polovině školního roku proběhl program od Městské Policie, jež mají velký preventivní rozsah témat. Ve všech třídách I. stupně mohli žáci zažít téma jako Zásady bezpečnosti, problematika mezilidských vztahů, nebezpečí na internetu, kyberšikana, šikana, návykové látky

Nedílnou součástí preventivního programu je i dopravní výchova ve 4.třídách. Praktická i teoretická výuky pro žáky 4. tříd probíhá během školního roku v dopoledních hodinách na Dětském dopravním hřišti DDM Praha 6.

Ve třídě 3.A probíhal přes celý rok program Jablíkovi kamarádi, který má za úkol rozvíjet copingové strategie a sociální dovednosti.

Cílem zlepšování školního klimatu je i MEZITŘÍDNÍ SPOLUPRÁCE - spolupráce mezi třídami I. a II. Stupně. Během školního roku proběhly společné koncerty, hudební aktivity, realizace bludiště, nácvik divadla, realizace bludiště, Vánoční pečení, centra aktivit – Velikonoce, příprava čtenářské dílny pro nižší ročníky, společné tvoření, vycházky nebo Vánoční besídky.

Po celý školní rok také spolupracujeme s naší školní psycholožkou Mgr. Terezou Špinarovou, která pracuje s žáky naší školy, nejen na úrovni individuální, ale také pracuje se třídou jako celkem. Práce s kolektivem v oblasti prevence šikany, sociometrie třídy či obtížné situace ve třídě.

Finanční prostředky na preventivní představení od společnosti Divadelta byly využity z částky získané z grantu Prahy 6, programu Zdravá šestka, a grantu MHMP. Na podzim roku 2023 jsme opět podali v rámci prevence grantovou žádost na Prahu 6 na podporu programů Divadelty. Tyto programy považujeme pro naši školu za klíčové. Dále významnou částku na realizaci preventivních programů od společnosti Divadelta poskytlo SRPŠ. Na program Divadelty dostala naše škola od MČ Praha 6 dotace v celkové částce 16 000,-Kč

Jedenkrát měsíčně se po celý rok konaly schůzky celého školního poradenského pracoviště v zastoupení – ředitelka školy, zástupkyně, psycholožka z PPP, metodička prevence, výchovná poradkyně, školní psycholožka, speciální pedagožka a případní další odborníci, kteří byli zváni na porady ad hoc.

Výskyt rizikového chování žáků na 1. stupni.

Špatné vztahy mezi žáky (počet případů, nikoliv počet žáků) 9

Vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace (počet případů, nikoliv počet žáků) 3

Případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků) 3

Případy využití elektronických prostředků (např. mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků) 1

Projevy rasismu a xenofobie (počet případů, nikoliv počet žáků) 0

Závažné přestupky vůči školnímu řádu (výskyt u počtu žáků) 0

Slovní či fyzické útoky na pracovníky školy (výskyt u počtu žáků) 0

Záškoláctví (výskyt u počtu žáků) 0

Podezření na skryté záškoláctví (záškoláctví s vědomím rodičů) (výskyt u počtu žáků) 2

Rizikové chování ve sportu, rizikové pohybové aktivity, extrémní sporty atd. (výskyt u počtu žáků) 0

Rizikové chování v dopravě (výskyt u počtu žáků) 0

Rizikové sexuální chování a nevhodné projevy sexuality (výskyt u počtu žáků) 0

Poruchy příjmu potravy (výskyt u počtu žáků) 2

Sebepoškozování a autoagrese (výskyt u počtu žáků) 3

Kriminální chování – přestupky, provinění, trestné činy (výskyt u počtu žáků) 0

Zanedbávání, zneužívání či týrání dítěte (výskyt u počtu žáků) 0

Užívání tabáku (výskyt u počtu žáků) 0

Užívání alkoholu (výskyt u počtu žáků) 0

Užívání konopných látek (např. marihuana, hašiš) (výskyt u počtu žáků) 0

Užívání* dalších návykových látek (např. extáze, pervitin atd.) (výskyt u počtu žáků) 0

Závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.) (výskyt u počtu žáků) 0

Situace na I. stupni ve školním roce 2023/2024 týkající se rizikového chování, se dotýkala především vztahů ve třídě a občasného vyloučení jednotlivce z kolektivu a velkým tématem letošního roku v jedné z pátých tříd bylo sebepoškozování a autoagrese.

Dále, vzhledem k přístupnějšímu a častějšímu využívání technologií, dochází k nelátkovým závislostem. Bez internetu se dnes už prakticky nikdo neobejde. Využíváme ho k práci, ke studiu, ke komunikaci s přáteli, k nakupování, k zábavě, k zahnání nudy, zkrátka ke všemu. Internet velmi rychle, spolehlivě a prakticky bez námahy uspokojuje řadu našich lidských potřeb, a proto se také stal tak důležitou součástí našich každodenních životů. Do některých životů se bohužel začlenil tak výrazně, že nemožnost jeho používání vyvolává u člověka abstinenci příznaky. I u žáků I. stupně lze pozorovat zvýšené užívání mobilních telefonů. Zejména hraní on line her, sledování videí nebo komunikace na sociálních sítích.

V jednom případě jsme se setkali právě problémem sebepoškozování. Rodiče dívky o problému ví a dívka je v péči odborníků, taktéž byla upozorněna budoucí třídní učitelka a vypracován krizový plán.

Schéma řešení rizikového chování je u všech případů obdobné. Třídní učitel/ka se snaží vždy nejdříve zjistit co nejvíce informací od všech zúčastněných, následně pak vtipovat aktéry. Následuje pohovor s aktérem/ry, kázeňský postih, konzultace s rodiči a zejména další práce se třídou. Následuje i spolupráce se školní psycholožkou a vyladění programu cíleného na konkrétní problém ve třídě nebo cíleného k jednotlivci.

Situace na I. Stupni je komplikovanější díky silným ročníkům a početnějším třídám. I nadále přibývá dětí s integracemi, které vyžadují zvláštní pozornost. U některých z nich je pak zařazení do třídního kolektivu s ohledem na diagnózu komplikované. Vzhledem k naplněnosti školy nám bohužel chybí adekvátní prostory pro práci s těmito dětmi, klidová nebo relaxační zóna.

Spolupráce s rodiči

Setkání s rodiči probíhá pravidelně v září (třídní schůzky), kde jsou seznámeni s plány na daný školní rok. V listopadu a dubnu se pak konají individuální konzultace (tripartity), kde se řeší výchovné i vzdělávací problémy. Třídní učitelé mají možnost organizovat v případě potřeby místo konzultací třídní schůzky nebo vyhlásit mimořádné třídní schůzky v případě akutní potřeby (např. pro rodiče žáků hlásících se na gymnázia).

Každý rok nabízíme rodičům předškoláků zúčastnit se v rámci čtyř odpolední výuky na 1. stupni.

Velmi úzce spolupracujeme s rodiči zvláště na 1. stupni, kde se je snažíme zapojit i přímo do výuky. Silně se v posledních letech rodiče našich žáků angažují při přestavbě školní zahrady a relaxačních míst. Více viz stránka www.krokdoprirody.cz.

Rodiče také mohou využít webových stránek školy nebo sociální sítě Facebook, kde také najdou potřebné dokumenty, informace či odkazy. Rovněž je zde rodičům přístupná elektronická žákovská knížka na webu školy.

V průběhu roku také proběhla řada individuálních konzultací a schůzek především mezi rodiči žáků a jejich třídními učiteli, ve zvláště závažných případech pak jednání s rodiči proběhla v ředitelně školy.

Vzdělávání v oblasti prevence:

Schůzky metodiků prevence Prahy 6 – Kristýna Karešová, Miroslava Klosová

Specializační studium pro školní metodiky prevence (256h) – Kristýna Karešová (Prev centrum)

Kurz Trauma respektujícího přístupu (MHMP - 48 hodin) - Kristýna Karešová

Kurz pro zdravotníky zotavovacích akcí – někteří pedagogové i asistenti

Nespecifická prevence

Jako velmi přínosnou preventivní aktivitu bych zařadila Parlament do škol, který vede ke zvýšení vlivu žáků na dění ve škole. Žáci se tak učí odpovědnosti, demokratické diskusi a demokratickému způsobu řešení problémů. Parlament hledá cesty k odstranění problémů, jež se ve škole vyskytnou, a zaručuje realizaci nalezených řešení. Dále vymýslí, plánuje a realizuje nejrůznější vylepšení školního života, akce pro žáky i veřejnost nebo organizuje charitativní činnost žáků školy. Parlament spolupracuje zejména s vedením školy a radou školy. Propojí se tak spolu I. i II. stupeň.

Dalším bodem jsou Školy v přírodě, lyžařské kurzy, výtvarné plenérie, výjezd do Anglie a další projekty v rámci každé ze tříd. Např.:

Projekt ve spolupráci s rodiči – Cestička domů – monitorování cesty do školy a jejich rizikových míst - 1. třídy

Projekt rodina – rodinné vztahy

Projekt rodiče ve třídě - Rodiče chodí do třídy představovat své profese, přečíst pohádku, něco si vyrobit, s drobnými aktivitami pro děti. Dále setrvávají a mají možnost zúčastnit se navazující výuky.

Noc s andersenem a spaní ve škole – stmelovací aktivita s přespáním dětí ve škole

Venkovní výuka

Specifická prevence

– zařazení v ŠVP (besedy, dílny, exkurze, projekty):

Záškoláctví

Zařazení tématu v ŠVP:

1.-3. ročník – prouka – prostředí ve škole, bezpečná cesta do školy, vztahy mezi lidmi, tolerance ke spolužákům, mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, práva dítěte

Šikana, agrese, kriminalita

Zařazení tématu v ŠVP:

1.-3. ročník – prouka – bezpečná cesta do školy, vztahy mezi lidmi, tolerance ke spolužákům, mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, práva dítěte

4.-5. ročník – přírodověda – stres a jeho rizika, mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým.

Alenka v nesnázích – Divadelta – vztahy, umění říci ne,

Trest – Divadelta – představení o šikaně, agresivitě, vztahy ve třídě

Kyberšikana, kybergrooming, sexting, bezpečnost na internetu, netolismus

Zařazení tématu v ŠVP:

1.-3. ročník – prouka – pravidla slušného chování, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání

5. ročník – informatika – pravidla chování na internetu, základy práce s počítačem, zásady bezpečné práce s počítačem (psychohygiena)

Život bez závislostí – program „Život není jenom online“

Lindkin sphere – Kybergrooming

Divadelta - Připojená

Rizikové sporty a doprava

Zařazení tématu v ŠVP:

1.-2. ročník – tělesná výchova - organizace, hygiena a bezpečnost v TV, bezpečný pohyb, ošetření drobných poranění, přivolání pomoci

1.-3. ročník –tělesná výchova - organizace, hygiena a bezpečnost v TV, bezpečné chování

1.-3. ročník – prouka - člověk a jeho zdraví, životní potřeby, hygienické návyky, bezpečné chování, první pomoc, bezpečné chování v silničním provozu, krizové situace, první pomoc

2. ročník – závazný projekt „Doprava“

5. ročník – přírodověda – člověk (funkce některých orgánů a orgánových soustav), drobné úrazy a poranění

Dopravní výchova na dopravním hřišti DDM Praha 6 – Vypich

Kurz malého zdravotníka

Rasismus a xenofobie

Zařazení v ŠVP:

1.-3. ročník – prouka – mezilidské vztahy, slušné chování, principy demokracie, politické strany, církve, pomoc nemocným a sociálně slabým, společný „evropský dům“, základní lidská práva a práva dítěte

4.-5. ročník - přírodověda - soužití lidí, mezilidské vztahy

Divadelta - představení “Nový spolužák”

Sexuální rizikové chování

Zařazení tématu v ŠVP:

1.-3. ročník – prouka - člověk a jeho zdraví, životní potřeby, hygienické návyky, bezpečné chování, sexualita, základy reprodukce, vývoj jedince, poznávání pohlaví

5. ročník – přírodověda – člověk (funkce některých orgánů a orgánových soustav), význam osobní hygieny

Tabák, alkohol, nelegální návykové látky

Zařazení tématu v ŠVP:

1.-3. ročník – prouka – návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek

4.-5. ročník - přírodověda – návykové látky a jejich odmítání

Závislostní chování (gambling, workoholismus, atd.)

Úprava školního řádu k užívání techniky o přestávkách

Týrání, zneužívání (CAN)

Zařazení tématu v ŠVP:

1. -3. ročník – závazný projekt „Rodina“ (1. ročník), domov, prostředí domova, role členů rodiny a postavení jednotlivce, život a funkce rodiny, práva dítěte

4.-5. ročník – přírodověda – osobní bezpečí – chování v rizikovém prostředí, krizové situace (týrání, sexuální zneužívání)

Poruchy příjmu potravy

Zařazení tématu v ŠVP:

1.-3. ročník – prouka - člověk a jeho zdraví, životní potřeby

4.-5. ročník – přírodověda – člověk (funkce některých orgánů a orgánových soustav), význam správné výživy a režimu dne

Dovednosti pro život (komunikační, kompetence k řešení problémů apod.)

1.-3. ročník – pravidelný ranní kruh, práce v centrech, práce na projektech

4.-9. ročník – 1x za 14 dní 1 třídnická hodina (možno slučovat)

Městská Policie i Policie ČR v naší škole i nadále realizuje preventivní programy ve všech třídách I. i II. Stupně. Přednášky jsou zaměřeny tématicky - na právní vědomí - ochranu života , zdraví a majetku - ochranu před nežádoucími závislostmi - jak zvládat zátěžové situace.

Dále je specifická prevence realizována především v hodinách prouky, vlastivědy, přírodovědy,

informatiky, tělesné výchovy, občanské výchovy, výchovy ke zdraví, etiky a přírodopisu dle ŠVP a tématického plánu jednotlivých předmětů. Tato téma jsou realizována nejen formou výkladu, ale i besedováním se žáky, videoprojekcí nebo projekty různého rozsahu. Důležitá je především interaktivní forma realizace těchto témat.

Zapsala Kristýna Karešová, školní metodik prevence pro 1. stupeň

HODNOCENÍ PREVENTIVNÍHO PROGRAMU 2023/2024, 2. STUPEŇ

ČLENOVÉ ŠKOLNÍHO PORADENSKÉHO PRACOVIŠTĚ: vedení školy - ŘŠ Mgr. Jana Kindlová, ZŘ Ing. Jana Richter, Mgr. Jiřina Štichová, metodičky prevence Kristýna Karešová, Mgr. Miroslava Klosová, speciální pedagožka Mgr. Lada Růžičková, výchovná poradkyně Mgr. Tereza Ondračková a školní psycholožka Mgr. Lenka Chmelařová, od března Mgr. Tereza Špinarová.

Ve školním roce 2023/2024 jsme na naší škole realizovali preventivní programy hlavně pomocí Divadelty, organizace Život bez závislostí, Městské Policie, na programy jsme využili i finanční prostředky z grantů (konkrétní programy jsou uvedené níže). Zaměřujeme se především na podporu dobrého školního klimatu, prevenci šikany, kyberšikany, prevenci v oblasti zneužívání internetu a prevenci v oblasti návykových látek, ale v tématech preventivních programů se objevují i další typy rizikového chování. Většina besed byla zařazena do školního roku v souvislosti s tematickými plány a pokud to bylo možné, bylo na ně navazováno ve vyučovacích hodinách, případně v třídnických hodinách.

Problematika prevence nežádoucích jevů byla zařazena především do výuky Občanské výchovy, Výchovy ke zdraví a do předmětu Občan a práce, ale prolínala se i v ostatních předmětech, probíraná téma se týkají nejen zdravého životního stylu, výživy, hygieny, prevence úrazů a nemocí, sexuální výchovy, ale také se zabývají různými formami rizikového chování a jejich prevencí, vztahy mezi lidmi, podporují osobnostní a sociální rozvoj.

Pravidelně – dvakrát za měsíc v určeném čase – byly zařazeny třídnické hodiny, řeší se nejen aktuální problémy ve třídách, ale snažíme se o cílené hry a aktivity vedoucí především ke stmelení třídy, k prevenci šikany a kyberšikany, k osobnostnímu rozvoji dětí, sebeuvědomění, sebereflexi. Zařazujeme aktivity v kruhu, ve skupinách. TU také dle možností realizují jednodenní výlety, přespání ve škole, v květnu či červnu vícedenní ozdravné pobyt v přírodě, což napomáhá k budování dobrých vztahů mezi dětmi.

Některé aktivity v rámci vhodných předmětů nebo třídnických hodin byly realizovány za spolupráce školní metodičky prevence nebo školní psycholožky.

Pravidelně jsem konzultovali situaci v jednotlivých třídách, spolupracujeme s třídními učiteli, výchovnou poradkyní, školní psycholožkou, speciální pedagožkou, OSPODem, vedením školy.

Jednou za měsíc se konalo setkání školního poradenského pracoviště - ředitelka školy, zástupkyně, metodičky prevence, výchovná poradkyně, školní psycholožka, speciální pedagožka, někdy byli přizváni i externí odborníci, řešeny byly aktuální problémy a výskyt rizikového chování, diskutovali jsme o plánovaných preventivních programech.

Obě metodičky prevence se dle možností zúčastňovaly pravidelných setkání školních metodiků prevence pro Prahu 6.

Velmi úspěšně funguje Školní parlament, jehož členové ze všech tříd se pravidelně schází, plánují a realizují různé aktivity, probírají aktuální problémy a hledají jejich řešení.

V rámci spolupráce s rodiči proběhly v září třídní schůzky a dvoje tripartity (ty se jeví jako velmi účinné, byť velmi časově náročné), podle potřeby pak byly zařazeny i další třídní schůzky.

Zapojení rodičů do života školy považujeme za velmi důležité; v červnu proběhla tradiční Zahradní slavnost, v průběhu roku brigády na úpravu školní zahrady, probíhala i neformální setkávání rodičů, dětí a TU.

Rodiče jsou o plánovaných preventivních programech i dalších aktivitách informováni prostřednictvím žákovské knížky, ve zprávách v Bakalářích a na webových stránkách školy.

V průběhu školního roku proběhly schůzky s rodiči žáků, u kterých se vyskytla některá z forem rizikového chování, většinou s TU, často i za přítomnosti metodičky prevence, školní psycholožky, vedení školy, případně dalších vyučujících. Ze všech jednání byly vyhotovené zápisy s podpisy všech zúčastněných; hlavním cílem těchto schůzek je hledání řešení, nastavení pravidel, s některými rodiči jsme se setkali opakovaně, v několika případech byl vytvořený IVýP.

Vzdělávání v oblasti prevence:

říjen 2023 - Vedení třídnických hodin - celý pedagogický sbor

-První pomoc při řešení šikany a kyberšikany - Klosová

-Seminář nezisk. org. „Cesta domů“ - přihlášení pedagogové

listopad 2023 - Webinář - První pomoc při řešení šikany a kyberšikany - Klosová

listopad 2023 - Kurz zdravotníka - část pedagogů

listopad 2023 - školení sociometrie B3 - Klosová

listopad 2023 - Jak řešit šikanu a kyberšikanu na vaší škole - Klosová

březen 2024 - Jak podpořit rozvoj socio emočních dovedností u dětí? - Klosová

květen 2024 - Základy vedení krizového rozhovoru s dítětem a dospívajícím - Klosová

červen 2024 - webinář - Vedení rozhovoru při šetření šikany - Klosová, Kadlecová

REALIZOVANÉ PREVENTIVNÍ PROGRAMY NA 2. STUPNI:

MĚSÍC	ROČNÍK/ TŘÍDA	NÁZEV/(TÉMA)	REALIZÁTOR/ POZNÁMKA
Září 2023	6. ročníky	adaptační kurzy pro žáky 6. tříd na Husově boudě v Peci pod Sněžkou	stmelovací aktivity, seznámení s novým TU
Říjen 2023	7. A	sociometrie	Mgr. Chmelařová - školní psycholožka
Říjen 2023	6. B	Povídání o dospívání - dívky	Mgr. Chmelařová - školní psycholožka
Prosinec 2023	7. B	Nenechám se vyprovokovat	Život bez závislostí
Prosinec 2023	6. A	Třída a třídní – jeden tým	Život bez závislostí
Prosinec 2023	7. A, 7. C	Jsem spokojený ve svém těle	Život bez závislostí
Prosinec 2023	9. C	Začátky intimního života	Život bez závislostí
Prosinec 2023	6. C	Spolupracující třída	Život bez závislostí
Prosinec 2023	6. B	Jsem jaký jsem	Život bez závislostí
Leden 2024	6. ročníky	Šikana a násilí v dětských kolektivech	Policie ČR
Leden 2024	7. ročníky	Kriminalita dětí I.	Policie ČR
Leden 2024	8. ročníky	Drogy II.	Policie ČR
Leden 2024	9. ročníky	Základy právního povědomí I.	Policie ČR
Leden	9. ročníky	Pozor křehké - sexting	Divadelta

2024			
Leden 2024	8. B, 8. C	Začátky intimního života	Život bez závislostí
Duben 2024	7. ročníky	Mladý záchranář - Life rescue	
Květen 2024	9. A, 9. C	památník Lidice - prevence rasismu, xenofobie	TU, lektori v památníku
Květen 2024	6. třídy	Bezpečné chování v elektronickém světě II.	Policie ČR
Červen 2024	7. třídy	Kyberšikana	Policie ČR
Červen 2024	8. třídy	dívky - Partnerské násilí chlapci - Autorská práva a internet	Policie ČR
Červen 2024	9. A, 9. B	dívky - Bezpečné dospívání - jak se nestát obětí znásilnění chlapci - Bezpečné dospívání	Policie ČR
Červen 2024	9. B	památník Lidice - prevence rasismu, xenofobie	TU, lektori v památníku

VÝSKYT RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ NA 2. STUPNI:

Špatné vztahy mezi žáky (<i>počet případů, nikoliv počet žáků</i>)	6x
Vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace <i>(počet případů, nikoliv počet žáků)</i>	4x
Případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování <i>(počet případů, nikoliv počet žáků)</i>	3x
Případy využití elektronických prostředků (např. mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování <i>(počet případů, nikoliv počet žáků)</i>	0
Projevy rasismu a xenofobie (<i>počet případů, nikoliv počet žáků</i>)	0
Slovní či fyzické útoky na pracovníky školy (<i>výskyt u počtu žáků</i>)	1x
Záškoláctví (<i>výskyt u počtu žáků</i>)	0
Podezření na skryté záškoláctví (záškoláctví s vědomím rodičů)	6x <i>(další nelze přesně</i>

(výskyt u počtu žáků)	<i>určit, jedná se o podezření TU)</i>
Rizikové chování ve sportu, rizikové pohybové aktivity, extrémní sporty atd. (výskyt u počtu žáků)	0
Rizikové chování v dopravě (výskyt u počtu žáků)	0
Rizikové sexuální chování a nevhodné projevy sexuality (výskyt u počtu žáků)	1x
Poruchy příjmu potravy (výskyt u počtu žáků)	0
Sebepoškozování a autoagrese (výskyt u počtu žáků)	6x
Kriminální chování – přestupky, provinění, trestné činy (výskyt u počtu žáků)	0
Zanedbávání, zneužívání či týrání dítěte (výskyt u počtu žáků)	0
Užívání* tabáku (výskyt u počtu žáků) <i>(*Pod termín „užívání“ zahrnujeme užití opakované i jednorázové, experimentování s látkou atd.)</i>	0
Užívání* alkoholu (výskyt u počtu žáků)	0
Užívání* konopných látek (např. marihuana, hašiš) (výskyt u počtu žáků)	1x
Užívání* dalších návykových látek (např. extáze, pervitin atd.) (výskyt u počtu žáků)	0
Závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.) (výskyt u počtu žáků)	4x <i>(další nelze přesně určit, jedná se o podezření rodičů či TU)</i>

Souhrnně lze říci, že rizikové chování žáků se nejčastěji týkalo agrese, nevhodného chování mezi žáky (výjimečně i k vyučujícím) či počínající šikany/kyberšikany, na jejíž prevenci se v preventivních programech i v hodinách zaměřujeme. Všechny náznaky takového chování jsou vyučujícími (nejčastěji TU) řešeny okamžitě, jak se žáky, tak s rodiči, s metodičkou prevence, se školní psycholožkou, případně dalšími členy školního poradenského pracoviště - vedením školy.

Problémy se dále týkaly skrytého, rodiči omlouvaného záškoláctví, velký počet zameškaných hodin způsobuje někdy i zhoršení prospěchu. Absence je často omluvená s velkým zpožděním, opakují se omluvenky typu "bolest břicha, nevolnost". S rodiči jsme situaci probrali, v několika případech rodiče vyhledali odbornou pomoc.

Další bohužel stále častěji se vyskytující forma rizikového chování se týká sebepoškozování, řešeno ve spolupráci se školní psycholožkou, případně se rodiče obrací i na další odborníky.

Dále je patrné, že některé děti vykazují znaky závislosti na PC, při rozhovorech s rodiči je to občas zmíněno; rodičům je vždy doporučena návštěva odborníka, případně alespoň omezení času, který dítě tráví u PC (často se jedná o několik hodin denně, někdy i do nočních hodin). Některé děti pak mají problém s navázáním vztahů ve třídě, jsou unavené, nepozorné.

Podrobné informace o řešení jednotlivých forem rizikového chování, zápisy z jednání s rodiči, žáky a dalšími zúčastněnými jsou v Deníku metodičky prevence, případně u jednotlivých TU či školní psycholožky.

Vždy informujeme rodiče, snažíme se o co nejužší spolupráci s nimi, včas nabízíme konzultace s vyučujícími, VP, ŠMP, školní psycholožkou, speciální pedagožkou, případně doporučíme návštěvu dalšího odborníka.

Při řešení rizikového chování žáků i pro prevenci je nutné problémy řešit včas, ve spolupráci s TU, VP, ŠMP, školní psycholožkou, vedením školy, případně dalšími odborníky, spolupracovat mezi sebou i s rodiči, nepodceňovat i zdánlivě zanedbatelné projevy rizikového chování. Důležitá je i jednotnost a důslednost vyučujících, trvání na dodržování základních pravidel chování daných školním rádem a také zásadami slušného chování.

Zapsala Mgr. Miroslava Klosová, metodička prevence pro 2. stupeň

14. ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVÍSTĚ

školní psycholožka: Mgr. Tereza Špinarová, MBA

speciální pedagožka: Mgr. Lada Růžičková

výchovná poradkyně: Mgr. Tereza Ondračková

školní metodičky primární prevence:

Karolína Peřichová, Lucie Oppizová, Mgr. Miroslava Klosová

Konzultační hodiny a kontakty na školní poradce jsou uvedeny na webu školy. Školní poradci mezi sebou spolupracují a předávají si informace týkající se žáků. Zároveň všichni školní poradci spolupracují s třídními učiteli, informují je o výsledcích své práce s jejich žáky, dále též informují vedení školy o zvláště závažných problémech, které se na škole vyskytly. Tito poradci se jedenkrát měsíčně schází s ředitelkou školy nad řešením aktuálních problémů.

Školní poradci rovněž vyhledávají a nabízí žákům školy a jejich rodičům odbornou pomoc externího zařízení podle konkrétního problému.

Vychází přitom ze seznamu osvědčených poraden, neziskových i ziskových organizací, který je uveden níže.

15. ZÁKONY, VYHLÁŠKY A METODICKÉ POKYNY, Z NICHŽ MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM VYCHÁZÍ

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů.

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28 26

Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j. 24 246/2008-6

Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č.j. 14 423/99-22

Metodický pokyn MŠMT ČR Č.j: 10194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví

Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií České republiky při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané Č.j.. 25884/2003-24 Národní strategie protidrogové politiky

16. SEZNAM LITERATURY A VIDEOTÉKA

Níže uvedené publikace jsou přístupné k zapůjčení všem učitelům ve školní knihovně.

Langer, S.: Problémový žák v době dospívání na základní škole a v nižších třídách gymnázia.

Kolář, Michal: Bolest šikanování. Cesta k zastavení epidemie šikanování na školách.

Šimanovský, Zdeněk: Hry pro zvládání agresivity a neklidu.

Kasíková, Hana: Kooperativní učení, kooperativní škola.

Kret, Ernst: Učíme (se) jinak.

Karnsová, Michelle: Jak budovat dobrý vztah mezi učitelem a žákem.

Kirst, Werner-Diekmeyer, Ulrich: Trénink tvořivosti.

Havlínová, Miluše (ed.): Program podpory zdraví ve škole

Krch, František D.: Mentální anorexie.

Krch, František D.: Bulimie. Jak bojovat s přejídáním.

Kol. autorů: Život ti může nabídnout víc. Kniha o mentální anorexii a bulimii.

Ivana Havelková: Blízko smrti

Kriegelová, Marie: Záměrné sebepoškozování v dětství a adolescenci

Šišková, Tatjana: Výchova k toleranci a proti rasismu.

Pike, Graham-Selby, David: Globální výchova.

Hartnoll, R.: Drog a drogové závislosti. Propojování výzkumu, politiky a praxe. Kalina, K.: Drog a drogové závislosti. Mezioborový přístup 1+2

Babanová Anna, Miškolci, Jozef: Genderově citlivá výchova: Kde začít? Novák, T., Capponi, V.: Asertivně do života.

Goldmanová, Jane: Jak si nenechat ublížit. Bezpečnostní průvodce životem pro – náctileté.

VZP- Řekni drogám ne! Sexuální výchova, sexuálně přenosné choroby, antikoncepce

Měsíčník Třídní učitel - starší výtisky

Měsíčník Prevence - starší výtisky

Seznamte se bezpečně

Webové stránky:

www.jedensvetnaskolach.cz

www.odyssea.cz

<http://www.mppraha.cz/>

www.minimalizacesikany.cz

www.e-bezpeci.cz

www.sikana.org

www.vychovakezdvari.cz

www.anabell.cz (poruchy příjmu potravy)

www.pppinfo.cz (poruchy příjmu potravy)

www.odrogach.cz

www.drogovaporadna.cz

www.dokurte.cz

www.pobavmeseoalkoholu.

www.kurakovaplice.cz

17. SEZNAM ZAŘÍZENÍ ZABÝVAJÍCÍCH SE PROBLEMATIKOU PRIMÁRNÍ PREVENCE V OBLASTI SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ

www.pravonadetstvi.cz/kontakt/adresar-krizovych-linek, zde najdete užitečné odkazy na krizové linky a centra v případě různých problémů

Organizace pomáhající dětem

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 6, <https://ppp6.cz>

Fond ohrožených dětí, Na Poříčí 6 Praha 1, tel/fax 224 236 655

Bílý kruh bezpečí, Občanské sdružení U Trojice 2 15000 Praha 5, 257 317 110 nepřetržitě,
centrala.praha@bkb.cz

OSPOD, Mgr. Dagmar Šobíšková - vedoucí oddělení péče o rodinu a děti, dsobisek@praha6.cz

Organizace pomáhající týraným dětem, domácí násilí

Dona linka - celostátní linka krizové pomoci pro osoby ohrožené domácím násilím,
nonstop: 251 51 13 13, www.donalinka.cz

Rodičovská linka: 606021021, www.rodicovskalinka.cz

Linka vzkaz domů: 800111113, 724727777

Linka bezpečí: 11611, www.linkabezpeci.cz

Prev-centrum, Meziškolská 1120/2 Praha 6, 16000, www.prevcentrum.cz, office@prevcentrum.cz,
420 775 161 139

Institut Filia - vzdělávání Sokolská 26 120 00 Praha 2 tel./fax: 224 263 026, tel.: 224 261646,
e-mail: filia@telecom.cz

Závislosti

Drogové informační centrum SANANIM, Praha 13 , Ovčí hájek 2549/64A, www.sananim.cz
420 284 822 872, dic@sananim.cz

Centrum léčby závislosti na tabáku www.slzt.cz

Organizace pomáhající nemocným AIDS

www.aids-pomoc.cz, 800 800 980

HELP LINE AIDS, 224 915 564

Organizace zabývající se problematikou poruch příjmu potravy

Psychiatrická klinika, 1. LF UK a VFN, Ke Karlovu 11, 224961111, <https://psychiatrie.lf1.cuni.cz>
Krizová linka ANABELL (poruchy příjmu potravy), <http://www.anabell.cz>, iporadna@anabell.cz
775 904 778